

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesgyedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Külföldi csopán s kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:

Öt házasos petitor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyitólár garmond sora 30 kr. — Nagyobb és többhazai hirdetések
juttatásán csak 30 krajczár. — Bel- és külföldi hirdetések számára
hirdetményeket elfogad Mátyás király hirdetmény-követő
irodája Budapesten, Nagykereszt-utczán, 8. szám

A lap szellemi részére s a nyitólárra vonatkozó minden
költség a szerkesztőhöz hárlik.

Külföldi pénsek, reklamációk és hirdetések
a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok”
1880-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Évesgyedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra „ 50 kr.

Az előfizetési pénsek egyedül a kiadóhoz csi-
mezve, — legelőszörében postautalvánnyal —
a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekín-
tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s lapfajtájos.

Horváth Danó,
fel. szerk.

Tisztelettel kérjük egyuttal mindazokat, külön-
sen a közéleti előjárókat, kik előfizetéseikkel hátrá-
lókban vannak, miszerint ebből kötelezettségeknek
posta fordultával eleget tenni sziveskedjenek, hogy
a külön felszólítás terhéttől, kiadóhivatalunk felmentve
legyen.

Szécsény, január 8-án.

Engedje meg t. szerkesztő ur, hogy be-
cses lapját, lejobb közölt szerény cikkemmel
igénybe vehessem. Cikkem a mostoha idők
szüleménye, s arról beszél, amit mindenki
érez, ami — hogy úgy mondjam — a napi-
rendhez tartozik.

A földet mivelő nép érdekét magunkénak
tartjuk. A szegény népet, melynek hite late-
nén kívül egyedül atyáitól öröklött földjeinek
miveltésében és természetben van. Eonól tovább
vajmi kevéseknek nyulik az esze, tehát jog és
kötelesség védő szót emelni érte, mert közte
fészkel a mesés tyúk, mely arany tojásokat hoz.

A demagogia árnyékát visszautasítjuk,
ily olcsó és ephemer dicőség nem bir inger-
rel előttünk, a hazafiaság és humanismus
vezessenek ez ószinte s minden diatribektől
távol álló cikkünkben.

A hazafiaság legyen vezérünk, mely latba
veti és megválogatja az eszközöket, hogy
velők a hazának és népnek jó szolgálatot
tegyünk, nem hübele baláza módjára, hanem
átgondolva és számotvetve az állapotokkal,
melyeket nem bizonyos mephistói kárörömmel
aláaknázni, sőt inkább javítani akarunk;
mert utópiák után kapkodni, egy képzeleti
dolog után rajongni, a meglevő alapok meg-
vetése mellett csak a jó reménység fejében
eredménytelenül küzködni, férfiakhoz nem illő
dolog.

Ily nézpontunkból indulunk jelen cik-
künkkel az adófelügyelőség felé, melynek
kötelességeit, mint törvényben gyökerezetteket
tiszteljük, de más oldalról hogy kötelességei-
nek teljesítését megkönnyítsük, hogy a kor-
mány közegeit, a kormányintézői, talán
a humanismussal való conflictustól megóvjuk,
egy képet tárunk fel előtte, mely bár nem
úditó, de nagyon is való.

Tekintszen velünk az adófelügyelőség tár-
sadalunkba. Nem látja-e ott a nyomottság
és szegénység legkiáltóbb jeleit?

És népünk? Fájdalom, de ki kell mon-
danunk, a nyomorral küzd. Oly nagy a sze-
gényesség közte, hogy igen sok földmives család
hetek óta nem látott kenyeret, burgonyát
pedig, hogy maradjon valami ültetni is, csak
megszámitva költi el. Kereset semmi, mert a
folytonos eszűzés miatt a mezői munka is pang.
A megyében sehol sem bírnánk oly úditó
képet találni, mely az aggodalom felhőt el-
űzni képes lehetne.

Ily viszonyok között magas adót panto-
san fizetni a heroicus dolgok közé tartozik.

Azon időben, midőn még nem izlettük
meg nagybatalmi állásunk gyönyöreit, az
adókat mindig oly időben követelték be, mi-
dőn a népek fizetni lehetett, midőn természet
a piacra vethette, midőn az iparos is elad-
hatta a szükségét fedezhető állapotba jutott
népnek gyártmányát. Nem is maradt okkor
fizetetlen adó, a hátralékokról csak anekdoták
szóltak, és deperditáknak nevezték, de oly
csekélységek voltak azok, hogy a boldog
emlékű Ferencz császár és király is, midőn
azt kérdezték tőle: „Was sind die Deperditen”
egy könnyű viccczel felelt: „Gestohlenes Geld”,
oly csekély volt az összeg, hogy a szigorú és
munkás fejedelem sem méltatta egy élcznél
egyébre.

Most nem így áll a dolog. Az állam-
kiadások nagy adókat mérnek, rubrikáznak
adónegyedeket, melyek betöltetlenül maradnak,
mert a földmivelő a természet rubrikái után
jut csak jövedelemhez, a természet pedig nem
törődik az adóhivatalok könyveinek százféle
rubrikáival. És ebben egy nagy nehézség
rejlük, mely az adófelügyelők ágyát sem veti
rózsák közé. Ez irányban kellene elsőrendben
az adófelügyelőknek a közgazgatási bizott-
ságban, innen pedig a kormányhoz javaslatot
terjeszteni fel, hogy így valahára a fél-
reértések keserűségei enyhülést nyerjenek.

(??)

T a n ú g y.

(Az ismétli iskola akadályai)

Egy évtized már elmúlt, mióta közoktatásügyi
törvényünk van, s még ma sincs a törvény teljesen
foganatosítva. Sorra előszámlíthatnók azokat a közsé-
geket, melyeknek polgári iskolájuk nincs, pedig azok
felállítására kötelezve vannak: rámutathatnók a nép-
iskolákra, melyek a törvény világos intézkedése ta-
czára annyira túl vannak tömve, hogy a sikeres tani-
tás majdnem teljesen lehetetlennek van téve. Most azon-
ban nem ezekről akarunk szólni, de közelebből szem-
ügyre akarjuk venni az ismétliiskolázás ügyét; s a
mennyire tapasztalatunk kőre megengedi, megakarjuk
vizsgálni, mi okok hatnak közre, hogy közoktatásügyi
törvényünknek tagadhatatlan üdvös intézkedése, leg-
alább a mi népes nógrádmezei községeinkben, nem
bir gyökeret verni?

A mi közoktatásügyi törvényünket megelőzőleg
az ötvenes években sokat fáradt az akkori kormány,
hogy a vasárnapi iskolákat létrehozza. Emlékszünk
reá, hogy az nem igen sikerült. A kényeser előtt meg-
hajlott ugyan a szülők egy része, a gyermekek bejár-
tak az iskolába, de kelletlenül; magát az intézményt
népünk nem tudta megkedvelni. Így vagyunk most
az ismétli iskolákkal is.

A mi népünk nem tudja belátni az ismétli iko-
lák hasznát.

A legtöbb közpolgárnak ez az eszejárása:
járt már az én gyermekem iskolába; olvasni, írni,
számolni tud; a hitvallásban is nyert oktatást, minek
küldjem tovább az iskolába? én használni akarom
mára munkámnál; aztán — egy okosodik tovább —
mit is tanulhatna az a gyerek ott abban az ismétli
iskolában, hiszen vasárnapról szombatig elfeledi azt,
amit tanult; s így érvelnek tovább. Az ismétli-iskolá-
zásnak ez a gondolkodás első és legnagyobb akadá-
lya. S ez úgy lesz mindaddig, míg a polgárság tömege
más meggyőződésre nem jut; míg a szülő maga be
nem látja, hogy gyermekeinek az ismétli iskolába fel-
vezetése szellemi haszonnal jár; hogy ott mag egyrészt
eddig ismeretait a gyermek feleleveníti, addig más-
részt fejlettebb korához képest új ismeretekkel is
gazdagodik, s ez által egészen véve értelmeleg fejlő-
dik, hogy jövőben derék polgár, jó hazafi legyen.
Hiábavaló itt a törvénynek szigorú; annak alkalmá-
zásával a más meggyőződésben levő embereket elkeseri-
teni igen, de az ügynek meggyerni alig lehet.

Mielőtt fejtegetésünkben tovább haladva elmon-
dánk véleményünket, hogyan kellene a szülőknek
tévhitől megmenteni és helyesebb gondolkodásra bírni,
lássuk folytatásig vannak-e az ismétli iskolázásnak
több akadályai is?

Véleményünk szerint vannak.

Lényeges akadályt képez az ismétli iskolázásnál
az a körülmény, hogy a tanítók nagy része annak
ügye mellett nem lelkesedik oly mértékben mint azt
tőlük méltán megvárhatók. Egy része a tanítóknak ked-
vetlenül végzi az ismétli iskolákban a tanítást, mert
az épen olyan időre esik, mikor nekik különben pihe-
nyők volna. A heti nehéz munkában kifáradt tanítónak
nem vehetjük rossz néven, ha óhajítja azt a szünetet,
mi neki a szerda szombat délutánokban s a vasárnap-
ban adva van, ha ugyan a vasárnapon is még terhe-
sebb munka nem vár rá a templomban. Nem egy
tanító utalva van a kertészeti vagy mezői gazdálko-
dárs, s arra épen azok a piheő félnapok a legal-
kalmasabbak. Ha már most az ismétli iskola e piheő
napjait is elveszi, könnyen elgondolhatjuk, hogy azt
nem a legzesebben viseli. — Lehangoja a tanítók
lelkeseletét az a körülmény is, hogy legalább eddig
egtöbb esetben az ismétli iskolákban elért eredmény
nem áll egyenes arányban a rá fordított fáradsámmal.

A gyermekek vagy egyáltalában nem vesztetnek
fel, vagy ha fel lettek vezetve, rendetlenül látogatják
az iskolát. Az első alkalommal más gyermekekkel van
dolga, mint a legközelebbi órában. Tudok eseteket,
a midőn egyes szülő vasárnap igen, de szombaton nem
küldte fel gyermekét az iskolába; az ilyen gyermek
tehát rendszeren csak minden második alkalommal volt
jelen. Hogy az ilyen feljárás mellett nehezen a fegye-
lem, legyőzhetlen nehézségek gördülnek az oktatás elő-
re: azt józan észszel mindenki kénytelen belátni. S ha a
tanító látja, hogy a bajokon segíteni nincs hatalmá-
ban, — ugyan, kérdem, hogyan tudjon oly ügy mel-
lett lelkesedni, mely legkedvesebb idejét elrabolja s
még azaz az elégtétellel sem nyugtatja meg, hogy
hasznosan töltötte azt.

M.

Nógrádmege felirata az országgyűlés képviselőházához,

az adó és illetékek kezeléséről tapasztalható szabá-
lytalanságok mielőbbi orvoslása tárgyában.

Mélyen tisztelt képviselőház!

Ugy véljük nem csak törvényhatóságunk, de az
egész ország mélyen érzett közhangulatának adnak
kifejezést, midőn a mélyen tisztelt képviselőház figye-
lémét azon viaszasságokra felhíval bátorodunk, melyek
a közadók igazgatása és kezelése körül napról napra
mindinkább tapasztalhatók. Fontos e tárgy nem csak

azért, mert e viszáltságok által az adózó polgárok érdeke vesdélyeztetik, nem csak, mert sincsen az állami ügy mint a társadalmi életnek egyetlen ágazata sem, mely az államháztartás szálával összefüggve nem volna, hanem mert az adóigazgatás szervezeti szervezetétől, valamint az adókezelési szabályok helyességétől függ legnagyobb mértékben az állami bevételek befolyásának biztonsága is így az államháztartási költségvetés fenntartása is. Hazánk költségszükségének ismerjük emellett az ország tapasztalatainak alapján a viszáltságokat a mélyen tisztelt képviselőház tudomására bízva előadni azon módokat, melyekkel a meglévő nehézségeken segíteni — szerény nézetünk szerint — mielőbb egy lehet, valamint szükséges.

A fennálló pénzügyi igazgatás ellen a közönség körében mind nagyobb hallgatóságot verő elégtelenség okait különben a következőkben véljük rejteni:

I. a pénzügyi szervezet szakszerűsége, mondhatni szakszerűsége;

II. a pénzügyi igazgatás elvégzésének egyoldalúsága;

III. a kincstári követelések kiróvása és becsüdtése körül mutatkozó megbízhatatlanságok és szabálytalanságokból eredő igen gyakori zaklatásokban.

Az ezen pontokon jelzett bajokat, illetve azok orvoslási módjait a következőkben vagyunk bátrak közölni a közönségtől.

I.

A jelenlegi pénzügyi igazgatás szervezetében a direktadók ellátására meggyenként a kir. adófelügyelők vannak hivatalba, az illetéktartókat pedig csak a teljes jogú illetéktartó más közeg, az illetéktartókat hivatalok gyakran több megyére kiterjedőleg eszközöl; — a többi indirektadók pedig a pénzügyigazgatóságok részint az adóhivatalok útján, részint a pénzügyi bizottság közvetítésével kezelik.

Első pillanatra felül, hogy ily összefüggés nélküli igazgatás rendszer állapotokat nem szűlhet. De ettől eltekintve a nem szakértő közönségnek temérdek fáradságba kerül, míg csak az iránt is el tud igazodni, vajjon egy más más adóügyi panaszának elintézésében tulajdonképpen melyik hatóság illetékes.

Véleményünk szerint ezen viszáltság állapoton gyökeresen lenne segítve, ha a kir. adófelügyelők intézménynek a direktadók körén kívül az összes indirektadók is hatáskörbe adatának olyképen, hogy egyesítettnek az illetéktartókat és adóhivatalait, valamint a pénzügyi bizottságot.

Ezen egyesítés költségveszélyesnek nem okozna, mert az illetéktartókat hivatali személyzet, az ennek mostani területén az adófelügyelők személyzetének szaporítására bőven elegendő lenne, ha figyelembe vesszük különben, hogy két számviteli közlő ár egyesítés által csak egyre lenne szükség. Sőt úgy véljük, hogy még megtakarítás is lehetne ez uton elérni, úgy a személyzetben, mint a helyiségek béréiben. Még sokkal szembeállóbb pedig ezen egyesítés előnye azon szempontból, hogy ily módon az állami pénzügyigazgatás egyöntetűvé tétele mellett az adóügyekben oly nagy fontosságú gyors ügyintézés megvalósítható, hogy a közönség minden az adóügy terén előforduló ügyét egy hatóságnál és egy székhelyen intézhetné el.

Az így kibővíthető hatáskörrel felbuzgózott adófelügyelőség ellenőrzését teljes megnyugtatóval és cél-szerűséggel lehetne a megyei igazgatási bizottságokra ruházni, mely intézkedésnek ismét két nagy borderóval és hasznossal bíró eredménye lenne:

1-ör, hogy a pénzügyigazgatóságok feleslegessé válnának;

2-ör, hogy a pénzügyi adminisztráció minden ágába a nyilvánosság behozható.

A pénzügyigazgatóságok ugyanis ez által azért válnának teljesen feleslegessé, mert tekintettel a már fentebb előadottakra, valamint az alább, II. pont alatt felhozandókra, hatáskörük s teendőik egyik lényegese része, t. i. a segéd és alattis közegre való felügyelet és ellenőrzés más hatóságra: a közigazgatási bizottságokra bízható.

De el lenne érve ily módon a nyilvánosságnak a pénzügyi igazgatásba való teljes bevonása is, melynek kétségtelenül tövös eredményeit nem szükséges hosszasanban fejtegetnünk. Mert ki tagadhatná, hogy az 1868. évi XXVI. t. cz. Által életbe léptetett adó-kivétel és felelősségi bizottságok nem csak arányosabban vetik ki az adókat, mint azt egyes közegek addig tették, hanem az államkincstár törvényes érdekeinek is sokkal megbízhatóbb őrei az egyes egyének-nél. Ugyanezt és talán még fokozottabb mérvben bizonyítja a tapasztalat a közigazgatási bizottságokról is, melyek a megye területén szétszórtan lakó tagjaik közvetlen tapasztalatai alapján, sokkal biztosabban és érdemileg betetőzöttan tudják a megye területén működő pénzügyi tisztviselők ténykedését ellenőrizni, mint ezt a bürokratikus alapokon szervezett s a helyi viszonyokkal kevésbé ismerős, távol fekvő pénzügyigazgatóságok tehetik, és mely bizottságok eddigi működéseik által bizonyosságot tettek arról is, hogy az államkincstár törvényes jogaihoz hatályos megőrzését a közönség méltányos és jogos közvelelményével összhangban hozni képesek.

II.

Mindinkább aggályossá váló symptomákat s az adóigazgatás elleni mélyen elterjedő elkeseredést idéz elő továbbá a közönség körében a pénzügyi igazgatás-szolgáltatás egyoldalúsága is, mely szerint az államkincstár közegét közbizottságok kivétel adók ellen támasztott felelősségekben ismét kincstári közegek mondanak ítéletet a működésük ily módon mint fel is, és bíró is egy személyben.

Ezen viszáltság elkerülése végett a politikai tudomány legújabb elveinek képest mielőbb kívánunk kell a közigazgatási bizottságok felállítását. A jól rendezett jogállam egyik főkövetelménye ugyanis az, hogy fizikai egy mint erkölcsi személyeknek a törvény által nyitott minden jogai független és jól rendezett bíróságok oltalma alatt álljanak, melyekhez az illetők panaszaiikkal nézve az akkor is fordulhatnak, ha jogaik közbizottság és kormányközegek részéről vagy helytelen mérvű adóknak kiróvása, vagy bizonyos köztartozások teljesítésére való jogtalan kényszerítés, vagy végre illetéktelen zaklatás és önkénykedés által megsértetnek.

Jól tudjuk azonban, hogy utóbbi eszköz és nagy eredmények mezején bár biztos, de lassú a fejlődés s

a közigazgatási bíróságoknak jelen bírósági szervezettel leendő összhangba hozatala nem kis idő, nem kis fáradságot igényel, — mindazonáltal halmazhatatlanul szükségesnek tartjuk, hogy e téren a kedélyes megnyugtatóra mielőbb egyéb hatályos intézkedések tétessenek.

Azt hisszük, hogy a közönséget teljesen megnyugtató, a közviláglatra előnyös lenne és a magas pénzügyi kormányzat tekintélyét tetemesen emelné ha:

a) a bizottságilag kivetendő adókra III. ad fokban,

b) a kiróvandó jogilletékekre nézve II. ad fokban — az eddigi eljárásról eltérőleg a nagyméltóságu m. kir. pénzügyminiszterium illetve a pénzügyigazgatóság helyett az illető kir. törvényezék ítélné, — a b) pont alatt érintett ügyekben pedig mint III. ad fokban a kir. ítélő táblák tétetésének illetékesekké.

E célból a felhozandó pénzügyigazgatóságoknak jelenleg a fogalmazói szakban alkalmazott azon tagjai, kik erre a kellő minőségűvel bírnak a kir. törvényezésekhez, illetve a pénzügyigazgatóság a kir. ítélő táblákhoz előadókul vagy (a fogalmazók) jegyzőkkül lennének beosztandók. Ez uton nem csak a közönségnek a pénzügyi igazgatás-szolgáltatás igazságos voltában megrendített bizalma állítható vissza, hanem tetemes meggyőződés éretnek el az által, hogy a pénzügyigazgatóságok költségveszélyes helyiségei, úgy szintén számvetéseik és iródák legnagyobb részben feleslegessé válnának, de ezenkívül a pénzügyi központi igazgatás is tetemesen könnyítenék, mert a sok munkát okozó felszámolások nagy része elintézésének munkája az ottani személyzetből elvégezhető.

Es ez intézkedés véleményünk szerint nem is okozna gyökeresebb reformot bírósági rendszerünkben, mert ha a törvényezések illetve a kir. ítélő táblák jelenlegi fennállása mellett léteznek azok külön osztályai, illetve tanácsai a váltóügyekben vagy a lottó és dohánnyelvéstől csempészet tárgyában való bíráskodásra, nem nagy változást igénylően a cél-szerűen lehetne az adóügyekben felelősségek elintézésére is külön ilyen osztályokat szervezni.

III.

A kincstári követelések kiróvása és becsüdtése körül mutatkozó szabálytalanságok s illetéktelen zaklatásokat, valamint az ezek orvoslására vezetendő módokat a következőkben vagyunk bátrak egyenként előadni:

A) A kincstári követelések kiróvása tárgyában:

a) Az 1876. évi XV. t. cz. által a földadó, az I. és II. oszt. kereseti adó, a házadó, azonkívül az általános jövedelmi pótdó a végleges kivétel a közönségi eljárásokra, tehát a közönséget (jegyzői körök) tekintve a körjegyzőkre bízható.

De egy ezen, mint egyéb törvényezésekkel közreműködésre kötelezik a körjegyzőket minden többi direkt és indirekt adók kivételénél is úgy, hogy-melán állítható, miszerint kiaközegekben minden kincstári követelés alapját a körjegyzők szolgáltatják s állami rendszerünkben az időszert nem kis fontossággal bíró tényezőként szerepelnek.

Tekintettel egy ezen, valamint még különösen azon körülményre, hogy a tudomány elvei és az élet tapasztalatai egyaránt azt bizonyítják, hogy a leg-

TÁRCZA.

Felfordult világ.*)

A szerelemnek díja gyallat,
A szerelemnek díja, szenvedés,
Erényedrt a hitvány megölhet,
Kedvesed kezében ott a ká,
Nincs, ahi nincs könnyebb a nap alatt,
Mint végig sebezni a kebelét,
Mely, miként aida rephat a romfal-t,
Igaz szerelemmel átölöl.

A hitves, ki csak tegnap esküdt,
Hogy holtáiglan szeretni fog,
Ma megtagadja a szíve ember előtt,
Haj, ilyen most a szerelem jog,
Az igaz éret hitvány, deka rongy,
Koldusnak mondják, ki benne jár,
Két kinevet az utcai poronty,
Ha minden glaci-könyv betér.

A réit tetteis legyen eszményed,
Szerelem haszná, mi becsület,
Dicsért a kegyetlent: ah, jó lélek!
A jó szíve meg: ah, kegyetlen!
Magaatál égje mi aljas, plaszok,
A szeretet, nemest tipor árba,
S mire kiába vágytok annyit jók:
Föld! évezet majd dicsőségára.

... De ha tudod túrni a gúnykacajt
S a megváltás tűnyallat,
Szeresd, mely eszmédbe könyt fakaszt,
Mig vigadnak a sebzottak:

Oh, ne félj! Tartd büszkén fel fejed;
Oly szép lesz a győzelem jöl!
Middn, kik agyart fentek ellened:
Mind-mind téged áld majd a tünepel!

Egy sikerült mulatság.

— (Balassa-Gyarmat 1879. decz. 30.) —

Le a halakkal uraim! bírást ekkép variálhatnám azon szavakat, melyekkel Jósika Abasját, e kitűnő magyar regénytelő megjelenése alkalmával fogadták, mert ez csakugyan sikerült mulatság volt.

A történelem ama szép, feketeszlomú istenasszonya, ki s megyeház kistermében a jogfolytonosság nagycsméjét, az „1848” évet véli az idők elővülhetlen oszlopára, régen mosolygott kegyesen oly díszes társaságra, minő keddről szerdára virradó éjjel fali trónja előtt festsérének, a táncz istennőjének áldozni egybegyűlt.

Rózsabóll kellene tollnyelet faragnom s mézbe mártott aranytollal rózsaszín papírra írnom, ha e pik-nik leírását bűn visszaadni akarnám, — nem pedig durva papírron, balavány tintával, rozsz tollal és különben oly éktelen ízű „macskakésér”-vel, o föl és fejezgató! do a világon egyedül butudattal keresett a kívánt, bajjal, ahogy Szarvas Gábor és társainak bosszantására legujjabban a „katzenjammer” t lefordították.

Szerencsére azonban fölombo csengenek még e sugás között is a józene és feszitelen vigász rhytmikus akkordjai, még élénk képeletem előtt ragyognak, mo-

zognak, nevetnek, tánczolnak egy kedves, bájos bál kóp vonámai — és én megfájva bár, de törve nem folytatom.

Olvasták-e önök Andersenétől a „virágok bálját”? Nos, e mulatságot bátran mondhatnám a „virágok balyubáljának”, mert a merre néztem, minlenütt virág-azatok lengtek, mosolyogtak. De olyan is volt e bál, mint egy nagy házi estély, bol mindenki ismeri egymást és a bensőség és a fesztelenség szakadatlanul táplálják a jókedv forrását. Mindenki azon volt, hogy a mulatságot emelje, nem voltak különvált körök, hanem a kedélyesség óráról órára fokozódó árjában az egész társaság egy nagy családá alakult, mely a vidámság kellemes óráit szívből érezte.

Valóban az elítélők mai hanyatlásának okát nem is annyira a rozsz időkben, bár a kövisezonyok sulya természetesen legalkalmaslag hat a társasági folyására is, mert hiszen — mint Vadnai Károly mondani szereti — mai nap a bálók a jótékonyasg olajos kora — mint inkább azon élénk vetélykedésben kereshetjük, melyre az ily balyubálók a nagy bálakkal sikra keltek. Kiföldön (nevezetesen Párisban és Londonban is) már régóta nem léteznek oly nem nagy, nyilvános és mégis zártkörű bálók, mint nálunk szoktak lenni, hanem vannak piknik (mind ismerős családokból) és házi estélyek (bizonyos oly kedvesek, mint a miyket csak egy hét előtt is élvezni voltak lit is szerencsések, kik ott lehettek).

Ezen pikniken mennyi tres pompát, mennyi hidegen csillogó fényűzést, melyeket nálunk előtételen a bálók kellékének tartanak, — pótolnak az igaz jókedv derítője s a feszitelen vidámság melaga — épen e bálon nyílt alkalmunk tapasztalhatni.

*) Miniszterium Pénzügyi Bizottság „Az én virágom” című, 2. évi január 1-én kiadott versfűzetéből. Szerk.

Adósebb törvények is gyakran illuszióssá válnak, ha azok utolsó formában t. i. a községekben nem baktatnak végre, kívánatosnak kell tartanunk, hogy a közigazgatási állás elnyerése az eddigieknél magasabb minőségűvé váljon és ez által a közigazgatási karba a legelőbb és mind nagyobb számmal képzetlenebb, intelligens elemek lépjenek.

b) Tekintve továbbá, hogy az 1876. évi t. cz. 19. §-a alapján az adókövető bizottságok minden királyi adóhivatal székhelyén és minden törvényhatósági jogal felruházott városban rendeltettek megalakításai és e miatt ily bizottságok a megyékben csak egy-két helyen léteznek;

tekintve főleg azon körülményt, hogy a törvény ezen intézkedése által nem is említi, hogy a székhelyek nem ritkán (mint például megyékben Balassagyarmat) a törvényhatóság határárterületén fekszenek, — a távol eső községek igazgatásának neheztelenebb, midőn a bizottság előtt megjeleni kényszerítettnek;

tekintve végre, hogy míg az adózó polgároknak az ily módon okozott idővesztések és költségek létszáma nagy hátrányukra szolgál, addig az általunk javaslatba hozott módosítás elfogadásával ezek terhe alól az államkincstár minden károsítása nélkül, minthogy a követő bizottsági tagok a törvény értelmében napiliját már így is busznak, felmentetnek; az idézett törvénynek 19. §-át és következő §-ait oda kérjük módosítani, miszerint ily adókövető bizottságok a törvényhatóságok minden főbb helyén, nevezetesen a járási székhelyeken alakítsanak.

c) Az adózó közönség hasonló igazságtalanságoktól terheltebbé végtél szükségesnek tartjuk továbbá még azt is elrendelni, hogy az adóbevallások és azok iránti intézkedések minden egyes adóadóval egyszerre történjenek, valamint

d) a folytonosan tapasztalható visszaélések elkerülése céljából azt, hogy a kereseti adókövetés az év első negyedének végéig eszközölendő és az adó a kivetés után azonnal legfeljebb 2 hét alatt az adókönyvbe bevezetendő legyen.

B) A kincstári követelések bevezetése tárgyában:

a) Az 1876. évi XV. t. cz. 41. §-a egy intézkedik, hogy a ki az évnegyed közepéig le nem rója esedékes folyó vagy régebbi adótorozását, évi 6 százalékos késedelmi kamatot tartozik fizetni az egész évnegyedre azon összegek után, melyekkel hátralékban maradt.

Első pillanatra átlátható, hogy, midőn ezen késedelmi kamatok mennyisége az évnegyed második felének első napján fizetendő csak annyi, mint a negyed utolsó napján fizetendő, nemcsak az egyesek, de az állam érdekében is mielőbb kívánatos az iránt intézkedni, hogy a kamatok általában csak a késedelem idejére fizetessenek.

b) Minthogy a közadók bevezetésével megbízott községi községek — legelőbb helyen nem is rendezesítve — az adók behajtását hanyagul teljesítik és e miatt az 1876. XV. t. cz. 62. §-ában elrendelt felelősség kimondása az adózó felek igen nagy hátrányára leggyakrabban szükségesnek válik, — elrendelendőnek véljük, hogy minden községben állandó adóvégrehajtók rendezesítsenek, a mely községek pedig ily állandó adóvégrehajtók tartására anyagilag nem képesek, a

törvényhatóságok közbejöttével egyes körökhöz csoportosulva adóvégrehajtókat alkalmazzanak.

c) Igen gyakorta tapasztaltatván továbbá, hogy az adóvégrehajtásoknál az 1876. évi XV. t. cz. 64. §-ának 6. pontja figyelmen kívül hagyatik és a lefoglalt tárgyak legelőbbször a felfoglaltatott felek közbejötté nélkül potonáron elárvereztetnek, oda terjed kérelmünk, miszerint az ezen §-ban foglalt intézkedések szoros figyelembe tartására az adóközségek felelősség terhe alatt utasítsanak.

d) A közadókra fennálló nyilvántartás hiányossága miatt annak egyszerűsítését és a pénzügyi hatóságok hasonlóan felelősség terhe alatti oda utasítását kérelmeztük, hogy a nyilvántartást a könyveléssel megbízott községek irányában szigorúan ellenőrizzék.

e) Minthogy végre a leletek felvételénél az állami, törvényhatósági és községi tisztviselők egy királyi közigazgatás által elküldött mulasztások kiderítése céljából időről időre megrendelt hivatalos szemlék csak nagy időközökben tartatnak és ez által nem csak a régóta azorgalmazni elmulasztott követelések behajtatlansága miatt az államkincstár károsodik, de a legelőbbször évek előtt elküldött, igen gyakran pedig csak tévedésből kirott bélyegcsomók végett az adózó polgárok egyszerű és tömegesen nagy mérvű zaklatásoknak vannak kitéve, az 1876. évi XV. t. cz. 65. §-ának olyképeni módosítását tartjuk szükségesnek, hogy ilyennél hivatalos szemlék minden év végével tartassanak.

Ezek volna az, melyek tisztelt képviselőház, a jelenlegi adóigazgatás körül részünkről tapasztalt azon szabálytalanságok és visszaélések, melyekre nézve oda terjed alázatos kérelmünk, hogy azokat beható figyelemmel mérlegelve, orvosolást iránt a neheztelenebb csapásai által egy is süjtött adózó közönség érdekében mielőbb hatályos intézkedéseket tenni méltóztatassék.

Kelt B. Gyarmaton, 1879. évi december hó 11-én tartott bizottsági rendes közgyűlésünkkel.

Nógrádmegye közönsége.

A b. gyarmati casino-egylet évi rendes közgyűlése.

(Január 8-án)

Komjáthy Annelm egyetli elnök elfoglalván elnöki székét, kimerítő jelentésben előadja, hogy a casino-egylet, amennyiben számos (140) taggal bír, a mennyiben ezen tagok száma egy városi mint a vidéki értelmiség képezi, adóssága nincs, sőt az 1880. évi 207. §-a 7. §-a pénzmáradványhozát, — biztos lépésekkel halad a felvirágzás felé. Az egyetli nem csak a kedélyes szórakozás helyiségeit szolgálja, de egyszerűen a kulturális érdekek előmozdítását, a hazafiai érzelmek növelését, a nemesebb eszmék pártfogását is tükrözés céljára, ezen feladatoknak minden alkalommal iparkodik megfelelni. A szegedi és a megyei inségek nyomorának enyhítéséhez szép összegekkel járult. A szellemi igények kielégítését szolgálja 17 lap, s a szép virágzásnak indult könyvtár stb. Ezen elnöki jelentés örömdetes tudomásul vétetvén, olvasatott a számvizsgáló bizottság jelentése az 1879. évi számadások megvizsgálása tárgyában. A számadás bevételi

tétele 2779 forint 69 kr., kiadási tétele 2479 forint 95 kr., maradvány az 1880. évi 207. §-a 7. §-a. Minthogy a számadások szabályszerűen vezetve, s teljesen igazolva találhatók, a számvizsgáló bizottság véleményéhez képest is Paczolay Imre, az egyetli lelkismeretes és ügybuzgó pénztárnoka a számadások terhe alól felmentetett, s az egyetli gazdasági érdekei körül tett fáradozásaiért megjelöltetett.

Az igazgató választmány által beterjesztett 1880. évi szülő költségvetés csekély módosítással elfogadott. A bevétel előirányzati tételei: 1. pénzmáradvány 297 forint 74 kr., 2. követeles 140 forint, 3. tagsági díj (140 tag után 8 forintjával) 1120 forint, 4. teke és kártya jövedelem 900 forint (3. 5. elárverezett birlapokért 90 forint, összesen 2547 forint 74 kr. A kiadás előirányzati tételei: 1. birlapokért 250 forint, 2. könyvtárra 200 forint, 3. házber 550 forint, 4. világítás és kártya 300 forint, 5. fűtés 160 forint, 6. szolga bére 328 forint, 7. különféle kiadásokra 120 forint, összesen 1938 forint. Ebből látni, hogy az egyetli igényei folytonosan növekszenek, de főleg kiemelendő a közgyűlés azon intézkedése, hogy a könyvtár gyarapítására igen szép összeget előirányzott, bár ezt, mit igen csodálunk, egy két irodalmi ember 150 forintra akart redukálni. A szerződési ügyek elintézését után a közgyűlés a napirend legelőbb mozzanatához, t. i. a tisztviselők és a választmány megválasztásához tért át. Dr. Bogdán Mihály kifejezést adott annak, hogy az egyetli tisztikarát mindenki teljesen meg van elégve, minthogy azonban a tisztviselők az alapszabályok értelmében titkos szavazattal választandók, a választás ekénti megjelölés kimondatott, s szavazatszerű bizottsági tagokul Havas Adolf őrnagy ur elnöksége alatt Hanzsly László és Pajor István urak küldettek ki. A szavazás eredménye szerint elnökül újból Komjáthy Annelm megyei főjegyző ur választott meg, kinek legelőbb érdeme van az egyetli gyarapításában és felvirágztatásában; továbbá az egyetli igazgatójának az egyetli javainak eddigi lelkismeretes kezelése Kis Antal ur, pénztárnokul Paczolay Imre ur, ügyészül Szabó János ur, a jegyzőül Veres Ernő ur; választmányi tagokul: Dietrich Zeigmund, Domjan Pál, Garam Jenő, Harnos Gábor, Havas Adolf és Paksy Ádám urak. — Felsenburg Henrik ur egy szavazatkülönbséggel kimaradt a választmányból, azt hisszük azonban, hogy ezért nem szűnik meg az egyetli oly buzgó tagja lenni, mint eddig volt, s hogy ezt inkább a választás szeszélyes következményének, mint felkezeleti kérdésnek (mint már, elég botorul, többen ilyesfélét beszélnek) fogja tekinteni. A közgyűlésnek több tárgya nem lévén, az az elnök által az éjjonnan megválasztott tisztikar eljenzése között feloszlott.

Nyílt kérdés.

F. hó 7-én a polgári iskolában hittani órára megjelenvén, Jávör Lajos II. od osztályú rk. tanulóitól azon, rám nézve egészen új hírt hallom, hogy ő sikeresen letett magánvizsgát után a III-ik osztályra léptetett. Midőn kérdeném tőle, vajlon a hittanból hol és mikor tette le a vizsgát? a fiú azon feleletet adja, hogy ő akart a hittanból is készülni, de, az igazgató és Kaposy tanító ur, azt mondták: en

Minden előkészület, minden a bálokat megelőzni szokott ostromállapot nélkül alig 3 nap alatt jött létre a mulatság, táncrend, jelenések, virágcsokrok mind hiányoztak és e bál azért mégis fényes volt, mert pazar fényt fűtek benne kedély és eszlelem, mégis ragyogó volt, mert minden a nők kedvességétől és izléses egy szerdségétől nyert ragyogást. Minnek is a boldog fiatal lányoknak a drága selyem, mikor a legszebb fényt övelők izei az ifjúk az arcz rózáival s a szem ragyogásával! Eszembe jut, mit egy kiváló francia író a régi Párizsról mondott: néhány rófi mousseline ruhának, egy rófi szalag a derékra, egy pár virág a hajba és a nők oly kedvesek voltak és oly jól lehetett mulatni!

De a térszűke sietett s nem engedte meg tovább folytatnom szokott álmodozásaimat. Híj még alig írtam a piknikről, — de mit is írjak! Aljon itt a jelenvolt hölgyek névsora — "bódot" beszél ez bizonyról, mint tollam bármennyi karcoslása. Ott voltak: Prónay Sarolta, Gréter Camilla, Madách Margit és Sárika, Friederich Mathild, Jenik Fanny, Hanzsly nővérek, Szerény Irén, Fölkel Mariaka, Kék Blanka és Farkas Lilla klasszanyok, a nők körébe Crony grófné, Madách Károlyné, Pongrácz Simonyi Sarolta báróné, Friederich Lajosné, Hanzsly Lászlóné, Holényi Ferencné, Harnos Gáborné, Farkas Ferenczné, Melicher Ferencné, Kleyn Jánosné, Balton Ottóné, Dessewffy Elekné, Thurzó Adorjáné, — egy szóval a város virága s a vidék dísz.

Ép est 8 óra volt, midőn a díszes társaságban Réca Rudi jónévű loconai bandája az első csárdás első akkordjaira rágyajtott és 8 óra volt reggel, midőn

ugyanazon akkordokat az utolsó csárdásban hallottuk. E hosszú idő alatt a vidámság és kedélyesség uralma egy percre sem szűnhetett. Csak az ár, hogy kisé nagyon is észleltük a mai statisztikusok azon állítását, hogy a nők száma földrésztünkön tályomóbb. Hajlandó vagyok különben a férfiak eme bár nem nagy hiányát azon körülménynek tulajdonítani, hogy e mulatság alig 3 nap alatt teremtelvén, megtartásáról sokan tudomásul sem bírtak.

Pedig azok, kik — egy már lábaikat álmaikkal együtt penzióba tett ifjút öreget kivéve — nem törődve hogy kevesen vannak, fáradsáttal táncolva az udvariasságban és figyelmességben vetekedtek egymással, — valóban bőven jutalmazva lőnek a hölgyek nyájasságán s a piknik fényén kívül a buffetasztalok lukulni volta által is, melyhez az említett órnok a gazdaszonyok régi jó birtveit mérőlon járultak s melyet — utóvégre is köztudomású inséges időket élvén — legyen szabad még különösen kiemelnünk.

Vigan is voltak az étteremben némelyik asztalnál, különösen a szűnőre alatt, midőn egy néhány bájos hölgy az inségek javára pezsgőt árverelt kétszeres áron, mert ki tudott volna ellentállani sem ugyan a kábító pezsgőnek, de még kábítóbb nézeteknek a ki nem nézett volna bátran farkasszemet azon fejfájással, melyet a bizonyos csak takarékságból árult olcsó — de szörnyű rossz pezsgő által résszé kilitásba helyeztetett.

És azután! a szűnőre után! Azt tartják, hogy egy tánc a vacsora után élvezetesebb, mint tis a vacsora előtt, és csakugyan a csárdásban a jókedv egész a forpongett fokozódott.

Volt cotillión is, elmés, ügyes, jókedvű, mint az egész mulatság; Huszár Béla és Hanzsly Márton urak rendezték, kiknek a különösen az elsőnek e szép emlékü bál létrehozásában legelőbb és a hölgyek mellett, mondhatni egyedüli része volt. Ő volt, ki 3 nap alatt nem pihenve fáradsáttalul toborozta össze a megjelent díszes társaságot és ki az estélyen is színtoly fáradsáttalul, hűvel rendezte a táncokat egész reggelig.

Igen, mert reggeli 8 órakor a toronyban minőre hívók csendültek meg a templom harangjai, és a felkelő nap aranyos sugarai az aranyos jókedv csillámaival csókolódtak, midőn és nem előbb a társaság omlani kezdett, egy derlített, kedélyesen töltött táncestély kedves emléket vire magával.

És ha igaza van Jean Paulnak, hogy minden élvezet próbája az emlékezés, bizony nálam nem tövöltnék, ha e rebőlben "összeírtakott" sorok fölő. "Egy sikerült mulatság" címet tettük, mert ez estére bizony nyál sokan és sokáig fognak még visszaemlékezni.

Gellén István.

Egy vagy több nyelv. Kérdeztek valakit, hogy leányát taníttatja-e több nyelvre is?

— Nem én — válaszolt a kérdett — egy nyelv egy nőnek untig elég.

Az övők. Valami hitvány ember őseivel dicsekedett, mire valaki azt mondá:

— A ki őseivel dicsekszik, előttem olyanok totessik, mint a burgonya növény, annak is a java a föld alatt van.

fölöleg. És csakugyan, anélkül, hogy csak meg is kérték volna a bitoklatót, mit szől hozza, — a sű a III-ik osztályba soroztatott.

En nagyon természetesen utasítottam a sűt, hogy mindaddig nem tekintem őt III-ik osztályi tanulóknak, míg én is meg nem vizsgáltam a hittanból; meghagyva neki egyszermind, hogy hozza azt tudomására illető tanító uraknak is. Én nem avatkozom számtalra, mértanba, ők se rendelkeznek a hittan fölött.

A tény előadása után teljes tisztelettel kértem a tek. közégi iskolaszéket, esetleg a na. tanfelügyelő urat: van-e tudomásuk e dologról? Helyeslik-e leírt eljárás? S mily intézkedést szándékoznak ez ügyben tenni?

Asztí vagyok bátor e kérdéseket fenntartott hatóságokhoz nem a polg. iskolai tanfelügyelő intézni, mert e területből mi bitoklatók, mint valami páriák, — dacsára felszámolásomnak, — mintegy 1 1/2 év óta ki vagyunk zárva. Nem tudom miért? Kereslek-e qualificationunkat a tanító urak, vagy félnek-e tőlünk? Elég az hozzá, minket tanfelügyelői értekezletre nem hívnak, — még ha erkölcsi fegyelmi ügyekről van is szó, — egyébként, midőn érvényesenként az osztályzatokat kéri be tőlünk. És mint a jelen eset is mutatja, ha még arra sem tartanak érdemesnek, hogy legalább megkérdessék az embert, — vajon miért mennék én hozzájuk felvilágosításért eszedni?!

Nyíltan pedig azért teszem e kérdéseket, mert nagyon lekötelezte tudnom a közönség véleményét: vajon, midőn az intézetre oly nemes buzgalommal annyit áldozott, az volt-e intenciója, hogy abban a vallás teljesen sarokba szorításuk; a hittan fölőlegesen nyögnek tekintésük, a mint ilyen mellékesen csak tőrésük a alkalomadtán mellőztetésük? Akkor kény telon volnék kéni felmentésemet amax az igazgató úr által, egyik nem régi cikkében úgyis hánytorgatott és fölpanaszolt 100 firtól (mert a másik 100 at az evang. bitoklató élvezi) a a vele összekötött 5 ft. és 1 leányosztály tanításától. Ugy kétségkívül egyértelműbb leendő az iskola vezetése, mert így csakugyan nem egyértelmű; ha pedig nem egyértelmű nem csoda ha a növendékek csizsolatlanok.

Pulkovich Viktor,
polg. iskolai bitoklató.

Hírek.

Hymen. Dr. Bercei Henrik, ügyvéd úr, ki ügyvédi irodáját B-Gyarmatára a volt lakóvitele házában jan. 1-én megnyitotta, f. hó 21-én vezetői üléshez Budapestben Kezelenbaum Ilka kisasszonyt. — Isen áldás legyen a szent frigyén!

Pencsen, a közönségjavára f. hó 14-én a pénzai közbiratóság termében zárkórú táncszalagmat rendeznek, rendezők Küzdő Gyula, Krenedics Géza és Ehrlich Ignác, a rendezőség oda törekszik, hogy e mulatság menőnél díszesebb legyen, zene: a kedvelt Marci zenekara, Váczi.

Haladás. Egy tekintélyesebb israelita (a régi szokás szerint) német nyelven kereset meg bizonyos úgynon a b-gyarmati hitközség jegyzőjét; Grossberg (Nagy begyi) derék jegyző úr azonban lefőzte, mert magyar nyelven válaszolt neki. Hasznos működéséhez kitartást és erőt kívánunk!

A vereskereszt b-gyarmati hitgyűlési munkája Opicz Károly rendőrtanácsos urat, az egyet irányában tanúsított fáradozásaiért igen szép újvi aján dékkel lepte meg. Ezen ajándék egy gyönyörűen him szett pénzárca. Opicz Károly úr az egyetelen ezen ajándékból is hasznot akar szerezni. A tárcsát egya nis gyönyörű voltánál fogva sokan obajják látni; miért is Opicz Károly úr szivesen megmutatja azt azoknak, akik az egyet javára 5 krt hajlandók leni szelni. A befolyt jövedelem ellenőrzése úgy csökkente, hogy az adományozók neveiket az általuk szre tett összeget ugyanazon tárcza jegyzékönyvébe örök emlékül sajátkezűleg beírhatják.

A b-gyarmati israelita ifjuság által e hó 5-én rendezett piknik sikerült, a jó kedvű hölgyek és urak csak a reggeli órákban hagyták el a „Halassa” szál loda táncstermet, a jelenvolt családok közül felemlitem: Rosenbaum Jakab, Elfer Izak, Gescheit Armin, Stiller Jonas, Heke Samu, Schwarz Samuel, vidékről: Strausz Miksa és Ede sat családokat, kik e kör díszét képez ték; mint háziaszony Gescheit Arminné és Elfer Izakné urbölgyek aszerpelték; felemliteme méltónak tartom, hogy a rendezőség onttal is — mint rendezés — aka rattal mellőzte a keresztény családok meghívását, és ezért több előző is israelita családok nem jelentek meg e mulatságon. Szolgáljon ez például jövőre a rendezőségnek. (Referens)

Lomonoszon a korcsolya egyet vasnli tagjainak jan. 1-én tartott bálja fenyesen sikerült.

A himió még most is uralkodik. Hungaron, Varbón, Agárdon, Nötincen, Trázban és B-Gyarmaton, a hólyagos vagyis közönséges himió. Lőrinczin, Hereden, Z-Stánton és Kőkényesen a kanyaró himió. Jobbágyiban pedig a fultómiriglyob. — Jó lenne, ha a szűlők a himiólást ne banyagolnák el.

Postarabás. A salgótarjáni postára beállított 4 szegény legény, — a az ott lévő postásnőtől köve telte, hogy a postán lévő pénzt adja ki. A postásné — mint mondják — a postán lévő összes pénzkész letet, mi körülbelül 800 firtól állott, átadta a rablók nak, a ezek a pénzzel szépen odébállottak.

T. Szerkesztő ur!

„Andiatar et altera pars” E jelölti és igazgatóterületi fogva bitoklatom tisztelettel megköszön, sziveskedjék a sorokat b. lapjába felvenni. Beeset lapja az évi 1-6 számának „Hírek” rovatában egy engemet és atyámat aértő közleményt hoz. Nem akarok recriminációba bocsátkozni, sem a t. közönség társaság nagyobb mértékben igénybe venni, csakis tényekre szorítkozom. Bittera Béla, mehorai földbiratósok mult évi december 24-én eljött hozánk, kijelentvén, hogy 1880. január 1-én lejárt 800 firtos kötelezvényét rendezni, vagy — ha beleegyezem — meghosszabbítani akarja. En erre kénszék nyilatkoztam, és kötelezvényét neki praesentáltam. Megdöbbentemre 6 a kötelezvényt szűltat kította és távolni akart. (Valóban, farcsk) En ezt megakadályo ztam, Plachy László, kövéri földbiratósok, Kohn Henrik és Baumgarten Samu helybeli kereskedő urakat, kik épen ablakom előtt elmentek, behívtam, nekik a tényállást előadtam. B. B. ur jogtalan és törvényellenes eljárását az urak előtt beismerte, én pedig említett urakat tanukul felhívtam. Tek. Plachy László ur figyelmeztette B. B. urat törvényellenes eljárásának következményeire, mire B. B. ur ismét elmondván a mea culpa, az általa szűltat kított kötelezvényét szűlő-szűlő le- és aláírta, csak hogy december 24-éről keltetse. Hogy B. B. fent leírt lovagiatlan eljárása után hoztam előjónni nem mert, könnyen felfogható. Az egész haragudat legjobban jellemel azon meze, hogy — mit őzian ember nem tesz — a régi kötelezvényét 6 szűltatottam volna, még mielött egy éjjel kiállítottat volna.

Teljes tisztelettel
Herfeld László.

Feloldó szerkesztő

Horváth Danó.

Hirdetmény.

A szécsényi Takarékpénztár részvénytársulat 1880. évi rendes közgyűlésének határozatnapján f. évi február hó 15-ik napjának d. e. 10 órája Szécsény m. város tanácsstermébe kiittatván, a tárgyait az alapszabályok 21-ik § a) b) c) d) e) k) n) pontjaiban felsoroltak és a felügyelő bizottság megválasztása képezendvén; ezen közgyűlésre a nevezett részvénytársulat t. részvényesei oly figyelemmel kísérel bivatnak meg, hogy az alapszabályok 18-ik §-a értelmében a közgyűlésen szavazatot gyakorolni kívánók eredeti részvényeiket a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságuk bemutatni tartoznak.

Kelt Szécsényben, 1880. évi január 4.

2-1 Terasztanyaszy István s. k., igazgató.

HIRDETÉSEK.

A „Magyar-francia biztosító részvény-társaság” melynek husz millió frankot azaz nyolcz millió arany forintot

tevő alaptőkéjéből a részvényesek által tíz millió frank azaz négy millió arany forint legott a készpénzben befizetett és részint a főváros legelső pénzügyminisztériumánál, részint magyar állami értékpapirokban és elsőbbségekben helyeztetett el, f. évi október 14-én tartott közgyűlésen megalakulván, ugyan a közgyűlés által a társaság vezetésének élére elnökül: Bittó István, alelnökül: báró Bánhidy Béla és Bontoux Jenő, vezérigazgatóul: Moskovicz Lajos urak választottak meg.

Biztosít pedig a társaság:

- 1) tűzveszély és robbanás által okozott károk ellen;
- 2) jégkárok ellen;
- 3) szárazon vagy vizen szállított javak károsodása ellen;
- 4) az ember életére minden ismert módozat szerint.

Nem alakult még biztosító társaság midőz ideig a monarchiában, mely a biztosító közönségnek annyi biztosítékot nyújtott volna, mint a mennyit e társaság, ez ideig páratlan nagyságu alaptőkéjével, mindjárt kezdetben nyújtani képes. Ugyanazért, midőn alólirt igazgatóság kifejezést ad azon reménynek, hogy a közönség teljes bizalmával fogja ezen új hazai biztosító intézetet megtisztelni, igéri egyszermind, miszerint a társaság üzletvitele a méltányosság, pontosság és legszigorúbb becsületesség minden követelményének mindenkor és teljesen meg fog felelni, a díjtételek megválasztásánál pedig kellő tekintettel lesz a verseny jogosult követelményeire.

A szervezkedés országsszerint teljes erővel megindulván, bővebb felvilágosítások a felállított ügynökségek által késégségen adnak; ugyanez ügynökségek fel vannak hatalmazva egyszermind ajánlatok átvételre is.

Budapest, 1879. december havában.

A magyar-francia biztosító részvény-társaság igazgatósága.

Ügynökség Balassa-Gyarmaton Felsenburg Henrik-nél.

13-2

Balassa-Gyarmathoz fél órányira

tetvék, uri lakház cserép alatt, gazdasági épületek részint zsindely, részint szalma alatt vannak. — Bővebb tudósítást ad B-Gyarmaton Tapolcsányi Ferencz.

fekvő 200 holdas birtok eladandó, földi legnagyobb részt agyagos, homokos részei pedig akácfaakkal beültetve, részint szalma alatt vannak. — Bővebb tudósítást ad

3-2